

Sterk verhaal

Dana Constandse

“U hebt toch verstand van vogels?”

Stadse meneer bij de ingang van mijn volkstuin. “Komt u toch verder”, maar hij bleef staan. Inderdaad, nooit eerder ontmoet, pas dit voorjaar had hij hier een tuin gekocht, op pad één. En nee, hij wou geen stoel, was eigenlijk alweer op weg naar huis, maar de zaak zat zo, hij was deze week al vaker langs geweest en had nooit iemand getroffen.

“Dat klopt.”

Dat schakelde hem in een volgende versnelling.

“U zult me wel niet geloven...”

Weer bleef hij duidelijk op aanmoediging wachten. Dus zei ik “Nou, wie weet?” en daarmee kreeg ik hem van de rem af.

Vorige week. Toen had hij toch een vogel gezien! Hij was heus geen beginneling. Als hij door Waterland fietste, noteerde hij alles wat hij zag en zocht het thuis in zijn boekje op. Maar dit was hier op zijn tuin geweest. In een boom achter hun huisje, daar zattie. Groot! Met zulke klauwen en dan van die felle ogen. Ja een uil, maar geen gewone. Zó groot was dat beest. Zijn handen tekenden een soort kalkoen in de lucht. En nou ja, hij wist wel dat het eigenlijk niet kon. Ik zou er wel om lachen, maar toch: een Oehoe?

Ik wilde werkelijk niet lachen. “Een Oehoe? Dat zou wel heel bijzonder zijn.” Omdat mijn toon niet neutraal genoeg leek, riep ik er nog gauw achteraan “wat leuk” en “goh, hier op de tuin?”

Hij knikte ernstig. “Op zijn kop had hij van die pluimpjes.”

“Een ransuil misschien?”

“Nee, geen ransuil, die zijn veel kleiner, bovendien staan hun pluimpjes hoger.”

Ik haalde mijn gidsje en hij wees het aan:

“Kijk, bij de Oehoe staan die oortjes meer horizontaal en dat had deze ook.”

Nu zijn er elke zomer wel jonge ransuilen op de tuin en bij hen staan ▷

‘Zijn dochter was er bang van geworden, die was maar in het huisje gaan zitten, en ze was toch al zeventien.’

Paulus en Eucalypta/pag. 51/uitgeverij Leopold-DenHaag 10e druk 1982

Oehoe, de oorpluimen horizontaal

Ransuil, veel kleiner dan Oehoe, oorpluimen omhoog

▷ de 'oortjes' in het begin ook niet zo recht. Alleen dit jaar had ik voor het eerst geen juvenielen gezien. Maar misschien toch. Kende hij ransuilen? Nee, dat niet, maar deze was zo gróót. Weer tekenden zijn handen dat reusachtige hoen. Zijn dochter was er bang van geworden, die was maar in het huisje gaan zitten, en ze was toch al zeventien.

"Maar U weet natuurlijk, ze komen hier niet voor. In Duitsland, daar broeden ze wel. En dan hebben we dat ene nest bij Maastricht, al een jaar of wat geloof ik. Maar hier in het westen? Zover komen ze niet, tenminste daar heb ik nooit over gehoord."

Hij knikte. Misschien een dwaalgast...

En er was geen andere getuige dan zijn dochter? Hij had er dus niemand bijgeroepen? Had wel een half uur gefascineerd staan kijken en moest toen gaan eten? En daarna had hij hem niet meer gezien?

"Dutch Birding," zei ik tenslotte, "heeft u naar Dutch Birding gebeld?"

Dat had later een kennis ook gezegd, maar hij wist het nummer niet en had het toen maar gelaten. Dus hij wist niet of er door anderen een Oehoe in het westen was gesignaleerd.

"Een Oehoe", zei ik nog maar eens en nu met het vereiste ontzag, maar natuurlijk geloofde ik er niks van. "U had er eigenlijk een foto van moeten nemen."

Ja, dat was nou zo toevallig! Hij had juist die dag zijn toestel meegenomen, want zijn filmpje moest vol. Dus hier en daar maar wat gefotografeerd, bloemetjes en zo. Toen was het rolletje aan zijn eind, hij kijkt op, en daar zit dat beest hem aan te kijken. "Dat zal je nou altijd zien."

"Niet te geloven", zei ik, maar juist nu begon mijn ongeloof te wankelen. Want als hij me voor de gek hield dan had hij wel een bijzonder bizar verhaal in mekaar geknutseld, met een dochter die bang was en het filmpje net vol. Zulke details verzin je toch niet. Hij moest overigens weg. Ik beloofde zijn waarneming door te geven aan onze secretaris. En misschien wou hij wel lid worden van de vogelwerkgroep?

Thuis zocht ik de Oehoe op in al mijn vogelgidsen. Inderdaad een kolossaal beest, dat

konijnen at, of vogels zo groot als kraaien. Sinds 1983 broedde hij, vermoedelijk onregelmatig, in Zuid-Limburg. Ik zag ook dat op de plaatjes zijn pluimen net zo rechtop waren getekend als bij de ransuil. Misschien dat die alleen bij jonge uilen nog scheef staan? Of drukken ze daarmee een bepaalde gemoedstoestand uit? Het is geen trekvogel, las ik verder, maar juvenielen zwerven in het eerste jaar soms over grote afstand. Hoeveel kilometer was het van Maastricht naar Amsterdam? Wat verstond men onder 'grote afstand'?

In een plaatwerk over Europese uilen werd het niet onmogelijk geacht dat 'uitzwerpende jongen van de Harz of Eifel' ooit naar ons land zouden afdwalen. Bovendien had de illustrator de volwassen Oehoe weer wel horizontale pluimen gegeven, in tegenstelling tot die van de ransuil. Kon dat toch een aanwijzing zijn of paste hij anders niet op de pagina

Zo voorbereid belde ik een van onze experts. Was hem soms al ter ore gekomen dat er een Oehoe in onze buurt had rondgevlogen? Hij reageerde zoals ik gevreesd had. Mijn uitleg maakte ook al geen indruk. "Wie is die meneer?" en "Zal wel een ransuil geweest zijn." Zelfs de zeventienjarige dochter bracht hem niet aan het wankelen. "Had hij meteen moeten melden en er iemand bij moeten halen", bromde hij nog. En mijn opwinding zakte.

De volgende morgen was ik er al vroeg, op het parkeerterrein stond nog geen enkele auto. Ik zette mijn fiets in het rek en ging linksaf, naar pad één, waar die tuin moest zijn, helemaal aan het eind. Hier kwam ik zelden. Voelde ik me daarom niet op mijn gemak? Maar ik had als alibi een exemplaar van ons tijdschrift bij me. Kon hij eens zien of het wat voor hem was.

Er was niemand. Ook niet in de tuinen eromheen. Dus deed ik geruisloos het hekje open en liep voorzichtig naar binnen. Na elke stap speurde ik alle bomen af en merkte hoe ik telkens mijn adem inhield, me al bij voorbaat indekte tegen de schrik voor een vervaarlijke aanblik. Onzin natuurlijk, zo'n beest blijft geen week in een volkstuin zitten.

Toen ik overal had gekeken, durfde ik mijn blik ook lager te laten gaan. Aardige tuin, beetje verwaarloosd, het gras mocht wel eens gemaaid. Wat lag daar overigens voor rommel? Daar bleef ik lang van een afstand naar staren. Het zag eruit als een stel achterpoten van een konijn.

Weer keek ik de bomen in, of de rechtmatige eigenaar misschien was blijven wachten. Pas daarna liep ik erheen, zakte op mijn knieën en bekeek de harige resten. Maar ik raakte ze niet aan. Ook zo was immers al zichtbaar dat nog niet alle vlees van de botten was weggegeten. Het bloed leek nog akelig vers.

Op het internet kun je meer vinden over uilen in Nederland.

<http://home.wxs.nl/~havix>

http://www.geocities.com/ivn_vogels